

Rassenbericht grasland 2002

Augustus 2002

Colofon

Uitgever

Praktijkonderzoek Veehouderij
Postbus 2176, 8203 AD Lelystad
Telefoon 0320 - 293 211
Fax 0320 - 241 584
E-mail info@pv.agro.nl.
Internet <http://www.pv.wageningen-ur.nl>

Redactie en fotografie

Praktijkonderzoek Veehouderij

© Praktijkonderzoek Veehouderij

Het is verboden zonder schriftelijke toestemming van de uitgever deze uitgave of delen van deze uitgave te kopiëren, te vermenigvuldigen, digitaal om te zetten of op een andere wijze beschikbaar te stellen.

Aansprakelijkheid

Het Praktijkonderzoek Veehouderij aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen

Bestellen

Eerste druk 2002/oplage 500
Prijs € 3,40

Losse nummers zijn schriftelijk, telefonisch, per E-mail of via de website te bestellen bij de uitgever.

Inleiding

Dit rassenbericht bevat de nieuwste resultaten van het Cultuur- en Gebruikswaarde Onderzoek (CGO). In het CGO worden rassen van voedergrassen en witte klaver getest op hun landbouwkundige waarde voor de veehouder. Bij goede resultaten komen de rassen op de Rassenlijst voor Landbouwgewassen. Voor grasland zijn vooral de eigenschappen standvastigheid (het behouden van een goede grasmat door het ingezaaide ras), ziekteresistentie (met name resistentie tegen kroonroest bij Engels raaigras), wintervastheid en drogestofopbrengst belangrijk. Genoemde eigenschappen worden beoordeeld op beweidings-, maai- en observatieproefvelden, waar de nieuw aangemelde rassen samen met de rassenlijststrassen worden uitgezaaid.

Resultaten

Weergegeven worden de proefveldresultaten van het CGO, zoals deze door het PV zijn verzameld en door de Rassenlijstcommissie zijn vastgesteld en vermeld in persbericht 205. Voor de meeste eigenschappen hebben de gegevens betrekking op het gemiddelde van de resultaten over de periode 1995 t/m 2001; voor de opbrengstgegevens op het gemiddelde over de jaren 1994 t/m 2001. Vermeld zijn de rassenlijststrassen van de komende Aanbevelende Rassenlijst 2003 (volgens het ontwerp) en de rassen in onderzoek van de uitzaaijaren 1998 en 1999 van de soorten Engels raaigras laat, middentijds en vroeg doorschietend, gekruist raaigras, Italiaans raaigras, timothee, beemdlangbloem en witte klaver. De rassen van 1998 (alsmede nog enkele rassen van 1997) zijn dit jaar beoordeeld voor opname in Rassenlijst 2003. De rassen van 1999 staan volgend jaar ter beoordeling. Het onderzoek van deze laatste rassen is nog niet afgerond en de waarderingscijfers zijn dan ook nog niet definitief. Rassen waarvan het CGO tussentijds is beëindigd, zijn niet vermeld.

De opnamebeslissing is inmiddels bekend. De **nieuwe rassen van Rassenlijst 2003** staan in dit Rassenbericht met de bijbehorende waarderingscijfers.

Toelichting op de tabellen

Het jaartal achter de rasnaam geeft het eerste jaar van uitzaai en onderzoek aan.

() betekent: gegevens zijn gebaseerd op weinig waarnemingen.

- betekent: geen of onvoldoende waarnemingen.

De drogestofopbrengst is per soort of type weergegeven in verhoudingsgetallen. Deze zijn gebaseerd op het gemiddelde van de desbetreffende A- en N-rassen van Rassenlijst 2002. Naast de gemiddelde totale jaaropbrengst is ook de relatieve drogestofopbrengst van de eerste snede vermeld. Bij Engels raaigras laat en middentijds doorschietend is ook een gewogen gemiddelde gegeven. In dit gemiddelde wordt de opbrengst van de beweidingsproeven (in kg) 4 keer zo zwaar meegerekend dan die van de maaiproeven.

Een hoog cijfer betekent een gunstige waardering van de betrokken eigenschap.

De waarderingscijfers en opbrengstgegevens zijn alleen binnen de soort of het type direct vergelijkbaar.

Namen van kwekers en vertegenwoordigers (Kw./V.)

Adv	: Advanta Seeds B.V., Rilland
Bar	: Barenbrug Holland B.V., Oosterhout (Gld.)
Car	: Carneau Frères, S.A., Orchies, Frankrijk
Ceb	: Cebeco Seeds B.V., Vlijmen
DLF	: DLF-Trifolium A/S, DP, Store Heddinge, Denemarken
DvP	: Departement Plantengenetica en –Veredeling, Melle, België
FL	: Force Limagrain B.V., Zwolle
GH	: Germinal Holdings Ltd., Banbridge, Noord Ierland, Groot Brittannië
IGR	: IGER, Welsh Plant Breeding Station, Dyfed, Groot Brittannië
Joo	: J. Joordens' Zaadhandel B.V., Kessel (L.)
NIHP	: N.I.H.P.B.S., Manor House, Loughgall, Noord Ierland, Groot Brittannië
PBI	: Plant Breeding Int. Cambridge Ltd., Trumpington, Groot Brittannië
R2n	: R2n S.A.S., Rodez, Frankrijk
RAC	: R.A.C., Nyon, Zwitserland
Wei	: W. Weibull A.B., Landskrona, Zweden
Zel	: Zelder B.V., Gennep

augustus 2002

Samenstelling: Jan Visscher

ENGELS RAAIGRAS LAAT DOORSCHIETEND**Overzicht van de raseigenschappen**

	Kw./V.	Gemiddelde doorschietdatum	Standvastigheid	Wintervastheid	Resistentie tegen kroonroest	Drogestofopbrengst in verhoudingsgetallen				
						eerste snede	jaargemiddelde beweidings- proefvelden	jaargemiddelde maaiproefvelden	gewogen jaar- gemiddelde	
		1	2	3	4	5	6	7	8	
Rassenlijstrassen										
Diploïde rassen										
Cancan		DLF/FL	12-6	8,5	7,5	6,5	99	103	104	103
Cadans		Ceb	10-6	8	7,5	8	101	101	101	101
Compliment		Adv	13-6	8,5	7,5	7	95	101	101	101
Torino		Zel	8-6	8	7,5	7	98	99	99	99
Choice		Ceb	9-6	8	6,5	7	103	99	101	99
Veritas		Adv	13-6	8	7	6,5	94	99	97	99
Cornwall		Ceb	12-6	8	6	6,5	103	100	100	100
Campania		Ceb	9-6	8	7	7	103	99	101	99
Sponsor		Ceb	7-6	8	7	7	102	99	99	99
Captain		Adv	6-6	8	6,5	6,5	100	99	101	99
Barnhem		Bar	10-6	8,5	7,5	7,5	96	102	101	102
Romark		Ceb	6-6	8	7	7,5	100	102	99	101
Barleone		Bar	11-6	8,5	-	7	94	101	101	101
Tomaso		Zel	6-6	8,5	-	7,5	102	103	99	102
Tornado		Zel	7-6	8,5	-	7,5	103	102	100	101
Tetraploïde rassen										
Montagne		Adv	6-6	7,5	7	8	107	95	96	96
Pomerol		DvP/Bar	9-6	7,5	6,5	7,5	100	96	99	96
<i>Nieuw in Rassenlijst 2003</i>										
Altius	1998	Adv	(9-6)	8	-	8	103	98	95	97
Herbal	1998	R2n/Joo	(8-6)	7,5	-	8	107	98	98	98
Bocage	1998	Car/Ceb	(6-6)	8	-	8,5	103	98	94	97
Rassen in onderzoek										
Diploïde rassen										
Cebeco Lp 73	1998	Ceb	(8-6)	8	-	7,5	101	100	99	99
Cebeco Lp 78	1998	Ceb	(7-6)	8	-	7	101	101	99	100
Cebeco Lp 79	1998	Ceb	(6-6)	8	-	8	102	101	98	101
Malaga	1998	Zel	(10-6)	8	-	7	102	97	96	97
Lp961003/NEE	1998	Joo	(6-6)	8,5	-	8	94	99	100	99
Barsara	1999	Bar	(9-6)	8,5	-	8	83	94	99	95
Cebeco Lp 82	1999	Ceb	(11-6)	8	-	7	104	100	103	101
Cebeco LP 84	1999	Ceb	(6-6)	8	-	7,5	101	99	100	99
Cebeco ER 2309	1999	Ceb	(7-6)	8	-	8	105	103	101	103
Brital	1999	R2n/Joo	(12-6)	8	-	7	96	98	97	98
Astorga	1999	Zel	(6-6)	8	-	8,5	93	97	100	98
Mezquita	1999	Zel	(6-6)	8	-	7	106	101	100	101
Tetraploïde rassen										
Mom Lp 2700	1998	Adv	(10-6)	8	-	8	100	98	95	97
Barsaxo	1999	Bar	(7-6)	8	-	8	107	99	97	99
Bar Lp 9215	1999	Bar	(8-6)	7,5	-	8	104	99	95	98
Cebeco ET 348	1999	Ceb	(6-6)	7,5	-	8,5	111	98	97	97
Pastoral	1999	R2n/Joo	(9-6)	8	-	8,5	104	97	99	97
100 = ... ton ds/ha						3,2	12,8	14,7	13,2	

ENGELS RAAIGRAS MIDENTIJD DOORSCHIETEND**Overzicht van de raseigenschappen**

						Drogestofopbrengst in verhoudingsgetallen			
		Gemiddelde doorschietdatum	Standvastigheid	Wintervastheid	Resistentie tegen kroonroest	eerste snede	jaargemiddelde beweideingsproefvelden	jaargemiddelde maaiproefvelden	gewogen jaargemiddelde
Kw./V.		1	2	3	4	5	6	7	8
Rassenlijstrassen									
Diploïde rassen									
Option	Ceb	29-5	8,5	7,5	8,5	101	102	99	101
Premium	Ceb	29-5	8	7,5	7	107	104	100	103
Cambridge	Ceb	26-5	8	7	8	103	99	104	100
Laguna	Adv	29-5	8	7,5	7,5	99	99	101	99
Morimba	Adv	30-5	8	7	7,5	94	98	98	98
Rastro	Zel	1-6	8	7,5	7,5	94	97	97	97
Merganda	DvP/Bar	28-5	8	6,5	6,5	100	97	100	98
Mondigo	Adv	26-5	7,5	7	7,5	98	95	100	96
Respect	Ceb	25-5	8	6,5	6	111	101	103	102
Agri	Ceb	29-5	8	6,5	6,5	102	98	100	98
Bree	Ceb	26-5	8	6,5	7,5	105	105	99	103
Abergold	IGR/Zel	25-5	8,5	-	7	99	103	104	103
Denver	Adv	2-6	8	-	7,5	93	100	101	100
<i>Nieuw in Rassenlijst 2003</i>									
Marley	1997 Adv	(3-6)	8,5	-	7,5	93	100	103	101
Niata (Ceb. ER 2148)	1997 Ceb	(29-5)	8	-	8,5	100	99	99	99
Baremon	1998 Bar	(28-5)	8,5	-	7	94	100	98	100
Aberdart	1998 IGR/Zel	(25-5)	8,5	-	7,5	101	102	104	102
Redondo	1998 Zel	(4-6)	8	-	7,5	93	100	99	100
Tetraploïde rassen									
Elgon	Adv	4-6	8	7,5	8	98	99	98	99
Unico	DLF/FL	2-6	8	-	7,5	100	98	98	98
Roy	DvP/Adv	26-5	8	-	8	104	99	100	100
Pomposo	Zel	29-5	8	-	8,5	104	102	102	102
<i>Nieuw in Rassenlijst 2003</i>									
Modane	1997 Adv	(4-6)	8	-	8	98	100	97	99
Rassen in onderzoek									
Diploïde rassen									
Rebecca	1998 DLF/FL	(26-5)	8	-	7	111	95	102	97
Mom Lp 4396	1999 Adv	(25-5)	7,5	-	8	97	97	100	98
Bar Lp 9112	1999 Bar	(29-5)	8	-	8,5	90	96	98	97
Bar Lp 9116	1999 Bar	(29-5)	8	-	6	107	102	101	102
PVC 58	1999 NIHP/Bar	(5-6)	7,5	-	6,5	86	95	101	97
Cebeco Lp 80	1999 Ceb	(28-5)	8,5	-	8,5	105	100	103	101
Cebeco ER 2059	1999 Ceb	(26-5)	8	-	7,5	104	97	101	98
Perceval	1999 DLF/FL	(29-5)	8	-	7,5	92	90	98	92
Tetraploïde rassen									
Barmetra	1998 Bar	(2-6)	8	-	7,5	100	97	98	97
Mom Lp 2722	1999 Adv	(27-5)	7,5	-	8,5	98	94	97	95
Mom Lp 2739	1999 Adv	(29-5)	7,5	-	7,5	104	99	103	100
Cebeco ET 320	1999 Ceb	(31-5)	7,5	-	8,5	97	97	96	97
Alhambra	1999 Zel	(31-5)	7,5	-	9	99	98	98	98
100 = ... ton ds/ha						3,6	12,6	14,8	13,1

ENGELS RAAIGRAS VROEG DOORSCHIETEND**Overzicht van de raseigenschappen**

		Gemiddelde doorschietdatum	Standvastigheid	Wintervastheid	Resistentie tegen kroonroest	Drogestofopbrengst in verhoudingsgetallen	
Kw./V.						1	2
Rassenlijstrassen							
Diploïde rassen							
Barylou	Bar	9-5	8,5	8	5	109	98
Indiana	DLF/FL	22-5	8	-	8,5	98	103
Tetraploïde rassen							
Gambian	Ceb	13-5	8	7,5	8	102	100
Anaconda	Adv	11-5	7,5	6,5	8,5	101	102
Gambit	Ceb	12-5	8	7,5	8,5	101	97
Aubisque	Adv	24-5	8	6	7,5	96	100
Baristra	Bar	16-5	8	7	6,5	98	98
100 = ... ton ds/ha						4,3	14,0

ITALIAANS RAAIGRAS**Overzicht van de raseigenschappen**

		Plöidiegraad*)	Standvastigheid	Wintervastheid	Resistentie tegen kroonroest	Mate doorschieten jaar van uitzaai	Drogestofopbrengst in verhoudingsgetallen	
Kw./V.							1	2
Rassenlijstrassen								
Bartissimo	Bar	d	8	6,5	6	5,5	100	101
Barverdi	Bar	d	8	6	6	4,5	100	102
Gordo	Zel	d	7,5	6	6	6,5	100	103
Lemtal	DvP/Adv	d	7,5	5,5	7	3	99	99
Taurus	DLF/FL	t	7	6,5	7,5	8,5	108	99
Fabio	Zel	t	6,5	6,5	7,5	8	108	99
Emmerson	Joo	t	7	6,5	8,5	8	95	96
Montblanc	Adv	t	6,5	6	8	8	96	97
Bolero	Zel	t	7	-	7,5	8	96	98
100 = ... ton ds/ha							3,0	14,8

*) d = diploïd, t = tetraploïd

TIMOTHEE**Overzicht van de raseigenschappen**

						Drogestofopbrengst in verhoudingsgetallen	
		Gemiddelde doorschietdatum	Concurrentie- vermogen	Standvastigheid	Resistentie tegen paarse bladvlekkenziekt e	eerste snede	jaargemiddelde maaiproefvelden
Kw./V.		1	2	3	4	5	6
HOOTYPE							
Rassenlijstrassen							
Classic	Ceb	14-6	7	7,5	6,5	98	104
Promesse	Ceb	11-6	6,5	7	7	104	102
Erecta	DvP/Bar	11-6	6	6,5	7	100	99
Goliath	Adv	11-6	6	6,5	6,5	103	98
Barliza	Bar	7-6	6	6,5	6,5	100	97
Fidanza	Zel	15-6	6,5	7	6,5	96	100
<i>Nieuw in Rassenlijst 2003</i>							
Barpenta	1998 Bar	(18-6)	6,5	7	6,5	95	101
Rassen in onderzoek							
Bardextro	1998 Bar	(8-6)	5,5	6,5	7	99	96
ZPhp 308 (Novio)	1998 Zel	(8-6)	6	6,5	7,5	110	104
Dolina	1998 DvP/FL	(9-6)	6,5	6	7,5	109	105
100 = ... ton ds/ha						4,1	14,0
WEIDETYPE							
Rassenlijstrassen							
Motim	Adv	18-6	6,5	7,5	6,5	111	103
Thibet	Joo	29-6	7	8	5,5	94	100
Barnée	Bar	23-6	6,5	8	6	90	99
Barmidi	Bar	14-6	6	6,5	6,5	106	97
100 = ... ton ds/ha						3,6	13,7

BEEMDLANGBLOEM**Overzicht van de raseigenschappen**

						Drogestofopbrengst in verhoudingsgetallen	
		Concurrentie- vermogen	Standvastigheid	Wintervastigheid	Resistentie tegen bladvlekkenziekt e	eerste snede	jaargemiddelde maaiproefvelden
Kw./V.		1	2	3	4	5	6
Rassenlijstrassen							
Preval	RAC/Zel	7	7	8,5	7,5	101	103
Stella	Ceb	6,5	7	9	7	104	102
Merifest	DvP/Adv	6,5	7	8,5	7,5	100	101
Bartran	Bar	6	6,5	9	5,5	95	95
Rassen in onderzoek							
Premil	1999 Ceb	6	7	-	7	97	99
Bar Fp 9805	1999 Bar	6,5	7,5	-	5,5	95	102
Pradel (Fp 5)	1999 Bar	6,5	7	-	7	99	105
100 = ... ton ds/ha						3,9	13,9

GEKRUIST RAAIGRAS**Overzicht van de raseigenschappen**

Kw./V.	Pluidiegraad*)	Gemiddelde doorschietdatum	Standvastigheid	Wintervastheid	Resistentie tegen kroonroest	Drogestofopbrengst in verhoudingsgetallen			
						eerste snede	jaargemiddelde meerjarige maaiproefvelden	jaargemiddelde tweejarige maaiproefvelden	
1	2	3	4	5	6	7	8		
Rassenlijstrassen									
Gladiator	Ceb	t	28-5	7,5	7	8,5	97	98	98
Barsilo	Bar	d	30-5	7,5	5	8	103	102	102
100 = ... ton ds/ha						2,9	14,7	14,7	

*) d = diploid, t = tetraploid

WITTE KLAVER**Overzicht van de raseigenschappen**

Kw./V.	1	2	3	4	5	
						Standvastigheid
WITTE CULTUURKLAVER						
Rassenlijstrassen						
Riesling	Ceb	8,5	8,5	8	7,5	102
Aberherald	IGR/Zel	8,5	8,5	7,5	7,5	100
Alice	PBI/Bar	8,5	8,5	6,5	7,5	101
Ramona	Wei/Ceb	8	8	7,5	7,5	99
Merwi	DvP/Bar	8	8	7	7	100
Retor	Adv	7,5	7,5	8	7	101
Rassen in onderzoek						
Action	1999 Adv	8	7	-	-	99
Brindisi	1999 DLF/FL	7,5	7,5	-	-	99
Alberta	1999 DLF/FL	8	7,5	-	-	98
ABM 9BD	1999 Bar	8	7,5	-	-	101
ABM 9T2	1999 Bar	7,5	7,5	-	-	101
WITTE WEIDEKLAVER						
Rassenlijstrassen						
Pertina	Ceb	7,5	7	8	6	98
Rivendel	DLF/FL	7	6,5	8	6	98
Barbian	Bar	7,5	7	7,5	6	98
Gwenda	PBI/Bar	7,5	7	6,5	6,5	100
Rassen in onderzoek						
Asterix	1999 Adv	7	6,5	-	-	96
GROOTBLADIGE WITTE KLAVER						
Rassenlijstrassen						
Aran	GH/Bar	7,5	8,5	5	8	103
100 = ... ton ds/ha						10,6